

Килийския ржкавъ (1829-1854 г.). А днесъ всички кораби се ползвуват отъ Сулинския ржкавъ, чието оправяне струва много пари.

Морава (въ древността Margus), най-голѣмъ дунавски притокъ на полуострова, се образува отъ Българска и Сръбска Морава; името ѝ значи „синя“⁶⁰.

Българска Морава или *Бинчъ Морава*⁶¹ започва при Кара-дагъ (Църна-гора); тя се образува отъ сливането на потоците Бинча и Бучива подъ Бинчапланина. Изпърво тя тече на северъ, по-сетне завива на северо-изтокъ (при Клокота, 475 метра), протича покрай града Враня (415 метра) и тѣснините на Мазурица (284 метра) и се насочва презъ една широка и плодородна долина на северо-западъ къмъ сръбската граница. На тая дължина отдѣсно въ нея се стича *Моравица* и *Власина*; отъ лѣва страна въ нея се вливатъ *Ветерница* (устие 186 м.), която тече изъ гористите хълмове на древна Дардания и на която лежи градъ Лесковецъ, и могжщата река *Топлица* (устие 160 м.), която започва при полите на Копаоникъ и мие стените на градовете Куршумлие и Прокуплье. Молко по-надолу отдѣсно се влива *Нишава* (устие 140 м.). Тоя притокъ започва отъ цариградския путь, недалечъ отъ Драгоманъ (вододѣлъ 726 м.), по-нататъкъ увеличена отъ многобройни потоци, които се стичат отлѣво изъ Люлинъ и Суха-планина (особено Сукава), отдѣсно отъ Балкана, протича презъ мъничката пиротска котловина; при Тамяница се промъква презъ дълбоко дефиле съ високи стрѣмни стени (Ку новица въ срѣдните вѣкове), между Суха-планина и разклоненията на Балканитъ и по-нататъкъ тече при града Нишъ, дето тя при незначителна дълбочина достига до 120 метра ширина. При сливането на Морава, Нишава и Топлица е разположена една малка равнина, заградена отъ Суха-планина, Ястрабацъ и разклоненията на Балканитъ, която нѣкога е образувала дъно на езеро съ черноземна необработена почва, обраснала съ гѣсти храсталици. Западната част на тая равнина, която се издига въ видъ на тераса надъ Морава, се нарича Добрича⁶². По-нататъкъ Българска Морава протича презъ сръбската граница, промъква се презъ скалисти проломи и при развалините на старо-сръбската кула Сталача се слива съ Сръбска Морава (сливане 113 м.).

Сръбска Морава извира въ Сърбия, въ окръга Ужица, бѣрзо тече изпърво на северъ, а следъ това на юго-изтокъ. При Каравановацъ тя се усилва отъ Ибаръ. *Ибаръ* извира северно отъ равнината Метохия, тече изпърво на изтокъ, а при Митровица, дето въ него се влива отдѣсно *Ситница*, завива на северъ, следъ това пресича сръбската граница и тече презъ диви тѣсни долини, срѣдъ живописни скали, къмъ Морава.

Ситница напоява *Косово поле* (срѣдна височина около 550 метра); то представя продълговата алувиална котловина, дълга 10 часа путь и широка 4 часа, заградена отъ югъ съ Шаръ и Люботрѣнъ, отъ изтокъ съ планинската верига, проточена отъ Кара-дагъ (Църна-гора) до Копаоникъ, отъ северъ съ вѣрволица хълмове, проточени по брѣговете на Ибаръ; на западъ *Косово поле* се раздѣля чрезъ единъ низъкъ чукъръ и планината Голешъ отъ дълбоката равнина Метохия (или Метоя), която спада къмъ басейна на Адриатическо море. Презъ времето на старото сръбско царство тукъ имало разкошни полета, весели села, манастири и кули; днесъ всичко е пусто. Нѣма съмнение, че *Косово поле* било нѣкога дъно на езеро. И до днесъ на южния му край се намира едно мъничко езеро, *Робовачко блато*, дълго 2 часа путь, а широко $1\frac{1}{2}$ часъ; въ него се вливатъ петъ потока; то цѣло е обраснало съ трѣстика и поради блатистите си брѣгове е недостъжно. Отъ него изтича *Ситница* (отъ старо-славянското сътие — трѣстика); въ нея се вливатъ множество потоци, въ това число (отъ дѣсна страна) и р. *Лабъ*,